

Robust udenrigspolitik

Danmark har nu i omkring tyve år ført 'robust' udenrigspolitik. 'Robust' er i denne sammenhæng en eufemisme, som betyder, at der i den udenrigspolitiske 'værktøjskasse' ved siden af diplomatiske fløjls-handsker, skalpeller og vatpinde samt bistandsmilliarder og gode råd nu også ligger en militær hammer. Den er ganske vist ikke så stor, for den ligger i et mindre lands mindre værktøjskasse; men den er af rigtig god kvalitet.

Hvorfor blander et forholdsvis lille land sig nu i 'The Great Game'? Hvorfor stævner vi fra den hyggelige Frederiksholms Kanal ud på verdenshavet efter at have holdt lav profil siden det store nederlag i 1864? Svaret er, at vi har opdaget, at vi i nogle tilfælde faktisk kan gøre en positiv forskel, og at vi gerne vil score points hos vore stærkeste allierede.

Det sidste var tiltrængt efter vor beskedne allianceindsats under den kolde krig og især efter vor direkte negative indsats i perioden 1982-1988, hvor vi distancerede os fra vigtige NATO-beslutninger og vedtog Sovjet-positive dagsordner i Folketinget. Vort potentielle sikkerhedsproblem havde været Sovjetunio-

nen, og vor sikkerhedspolitik var gået ud på at finde en passende kombination af afskrækkelse og beroligelse. Skal man være en lille smule perfid, og det kan man godt i denne klumme, kan man sige, at afskrækkelsen var overladt til vore allierede, mens vi selv tog os af beroligelsen.

Kursen blev lagt helt om, da udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen fik frie hænder efter opløsningen af det 'alternative' sikkerhedspolitiske flertal i 1988, Warszawapagten i 1989 og Sovjetunionen i 1991. Og kursen blev fastholdt under den socialdemokratiske udenrigs-, undskyld, forsvarsminister Hans Hækkerup i 1993, og den er fastholdt lige siden.

Vi frigjorde os fra '1864-syndromet' og supplerede vor baltikumpolitik med bilaterale aftaler om forsvarssamarbejde. Vi sendte styrker til Kroatien og Bosnien og senere Kosovo og Irak og Adenbugten på mere og mere skarpe opgaver frem til offensive kamphandlinger i tæt samarbejde med britiske styrker i Helmandprovinsen i Afghanistan. Og i takt hermed ser det ud til at de danske soldater og søfolk er blevet bedre og bedre til at løse opgaverne.

Det er der mange vidnesbyrd om, og her er et af dem: Stefan Forss er seniorforsker i Finlands udenrigsministeriums strategiske planlægnings- og forskningsenhed og adjungeret professor ved Forsvarets Universitet. Han skrev den 28/8 2009 i *Hufvudstadsbladet* om et møde med en amerikansk professor, Dr. Amin Tarzi, tidligere officer i Marinekorpset, nu direktør for mellemøststudier ved Marinekorpsets Universitet og i øvrigt medlem af en meget fremtrædende afghansk slægt.

Ved mødet havde nogen spurgt, hvem der var de bedste soldater i Afghanistan, og Dr. Tarzi havde sagt, "I tror det måske ikke; men det er danskerne! De er de mest effektive, bedst trænedede og bedst udrustede soldater i Afghanistan. De påtager sig frivilligt de allersværeste opgaver. De løser dem med udsøgt professionalisme og enestående udholdenhed, og de beklager sig aldrig. Tro mig, jeg ved, hvad jeg taler om".

Men hjemme ved Frederiksholms Kanal går systemerne i selvsving, når der opstår 'sager'. Afhøringsofficer Annemette Hommel talte grimt til en iraker, som var mistænkt for at have taget del i et overfald på danske soldater. Medierne teede sig (med undtagelser) som var der tale

om et nyt Abu Ghraib, og hendes chefer gik i flyverskjul, suspenderede hende og fik hende tiltalt for pligtforsømmelse. Hun blev pure frikendt ved landsretten.

Og der var sagen om den flok bevæbnede afghanere, som danske jægersoldater tilbageholdt og udleverede til deres amerikanske allierede til identificering og afhøring. Den afhøring skal have fundet sted under ubehagelige former, og jægerne, forsvaret og regeringen blev siden udsat for voldsom kritik. Og det viser sig nu, at der har været lignende sager i Basra i Irak. Men ingen har givet et bud på, om de forholdsvis små danske styrker hellere skulle have sluppet fangerne fri – eller skudt dem.

Hvis danske styrker ikke må tilbageholde og afhøre mistænkelige personer og ikke må udlevere dem til deres egne myndigheder eller til vore store allierede, skal vi måske overveje at blive liggende i Kanalen og droppe den robuste udenrigspolitik. Eller også er der folk i medierne og i det politiske og akademiske miljø, der skal have bedre styr på proportionerne.

Navigator